

Millised õigused tulevad teile enne ülekuulamise algust selgitada?

1. Õigus **konfidentsiaalsele konsultatsioonile advokaadiga ja abi ülekuulamise ajal**

A. Advokaat

- Teil on õigus võtta ühendust enda poolt valitud advokaadiga.
- Juhul kui teil ei ole advokaati või tal ei ole võimalik kohale ilmuda, siis võite nõuda õigusabi korras töötavat advokaati.
- Kui vastate teatud õiguslikele tingimustele, siis on õigusabi teile osaliselt või täielikult tasuta. Teil on õigus nõuda blanketti, mis võtab kokku need tingimused.

B. Eelnev konfidentsiaalne konsultatsioon

- Teil on enne järgmist ülekuulamist ja 2 tunni jooksul pärast advokaadi või õigusabi korras töötava advokaadiga ühenduse võtmist õigus konfidentsiaalsele konsultatsioonile oma advokaadiga kestusega 30 minutit, mida võidakse ülekuulaja otsusega erandkorras pikendada.
- See konsultatsioon võib aset leida telefoni vahendusel või ülekuulamise kohas.
- Juhul kui selle 2-tunnise aja jooksul pole aset leidnud konsultatsiooni, on konfidentsiaalne konsultatsioon siiski võimalik telefoni teel õigusabi korras töötava advokaadiga. Ülekuulamine võib alata pärast seda.
- Juhul kui teie advokaat ilmub ülekuulamisele, võib ta osaleda ka ülejäänud menetluses.

C. Abi ülekuulamise ajal

- Teil on õigus abile oma advokaadilt ülekuulamise ajal.
- Teie advokaat tagab järgmise:
 - et austatakse teie õigust vaikida ja teie õigust ennast mitte inkrimineerida;
 - et teid koheldakse ülekuulamise ajal hästi ja et teid ei sunnita millekski või teile ei avaldata lubamatut survet;
 - et teid informeeritaks teie õigustest ja et ülekuulamine leiaks aset seaduslikult.

Juhul kui teie advokaadil on selles osas kommentaare, on tal õigus lasta need koheselt protokollile lisada.

Teie advokaat võib paluda eriküsitluse läbiviimist või kellegi konkreetse isiku ülekuulamist. Ta võib küsida selgitusi esitatavate küsimuste kohta. Ta võib esitada kommentaare uurimise ja ülekuulamise kohta. Tal pole lubatud teie asemel vastata ega ülekuulamist takistada.

- Teil või teie advokaadil on õigus ülekuulamine katkestada ainult ühel juhul, milleks on täiendav konfidentsiaalne konsultatsioon. Sarnaselt, kui ülekuulamise ajal peaks ilmsiks tulema uusi fakte, on teil õigus täiendavale konsultatsioonile oma advokaadiga. Selle maksimaalseks pikkuseks on 15 minutit.

D. Kas ma võin sellest õigusest loobuda?

Teil puudub kohustus nõuda konsultatsiooni või abi advokaadilt.

Te võite sellest õigusest loobuda vabatahtlikult ja pärast järelemõtlemist:

- kui olete täisealine;
- kui olete allkirjastanud vastavasisulise kuupäevaga dokumendi;
- võimaluse korral võidakse ülekuulamist filmida. Selle üle võite oma advokaadiga arutada (vt ka punkt 7).

Neist asjadest võite telefonitsi rääkida õigusabi korras töötava advokaadiga.

E. Erand

Erakordsel juhul või mõjuval põhjusel võib prokurör (*procureur du Roi*) või kohtunik (*juge d'instruction*) otsustada mitte anda teile õigust eelnevale konfidentsiaalsele või advokaadi abile ülekuulamise ajal. Selline otsus peab olema põhjendatud.

2. Lühikokkuvõtte faktidest

- Teil on õigus saada kokkuvõttev selgitus asjaolude kohta, millega seoses teid üle kuulatakse.

3. Õigus vaikida

- Mitte mingil juhul ei lasu teil kohustust ennast inkrimineerida.
- Pärast oma isiku tuvastamist, võite valida ütluse andmise, vastata küsitud küsimustele või vaikida.

4. Õigus öelda kellelegi, et teid on kinni peetud

Teil on õigus teavitada kolmandat isikut oma vahistamisest.

Sellele vaatamata võib prokurör või kohtunik mõjuvatel põhjustel edasi lükata hetke, millal seda võib teha nii kaua kui vajalik uurimise puutumatuse kaitsmiseks.

5. Meditsiiniline abi

- Teil on vajadusel õigus küsida meditsiinilist abi.
- Te võite lasta end oma valitud arstil läbi vaadata. See läbivaatus leiab aset teie enda kulul.

Millised on teie lisaõigused ülekuulamise ajal?

6. Muud õigused ülekuulamise ajal

Enne ülekuulamist on teil õigus saada mõningast informatsiooni. Lisaks lühikokkuvõttele faktidest ja õigusele vaikida, öeldakse teile, et:

- teil on õigus nõuda, et kõik teilt küsitud küsimused ja teie poolt antud vastused jäädvustataks antud kujul;
- teil on õigus nõuda kirjalikku ütlust või ülekuulamist;
- teie kirjalikku ütlust võidakse kasutada asitõendina.
- Ülekuulamise ajal võite kasutada mistahes teie valduses olevaid dokumente eeldusel, et ülekuulamist ei ole selle tegemiseks vaja edasi lükata. Teil on õigus nõuda, et ülekuulamise ajal või sellele järgnevalt lisataks nimetatud dokumendid kirjalikule protokollile või esitataks kohtu sekretärile.

7. Ülekuulamise filmimine

- Võimaluse korral võidakse ülekuulamist selle käigu jälgimiseks filmida.
- Seda otsustab ülekuulaja, prokurör või kohtu-uurija.

8. Ülekuulamise lõpus

Ülekuulamise lõpus antakse teile lugeda ülekuulamise tekst. Teil on õigus nõuda selle ettelugemist. Teilt küsitakse, kas soovite teha oma ütlustesse mingeid muudatusi või midagi selgitada.

9. Tõlgi abi kasutamine

- Kui te ei saa keelest aru või ei räägi seda või kui teil on kuulmis- või kõnepuue või kui teie advokaat ei saa teie keelest aru või ei räägi seda, on teil õigus vannutatud tõlgile oma advokaadiga konfidentsiaalse nõupidamise ajaks. See abi on tasuta.
- Juhul kui teie emakeel erineb menetluses kasutatavast keelest, kutsutakse teile ülekuulamise ajaks appi vandetõlk. See abi on tasuta.
- Teilt võidakse paluda teha oma enda ütlusest märkmeid oma emakeeles.

Kui kaua võidakse teid kinni pidada?

1. 48 tundi

Teid võidakse kinni pidada maksimaalselt 48 tundi.

2. Kohtunik

- 48 tunni jooksul võidakse teid vabastada või viia kohtuniku ette. Tema otsustab, kas võtta teid Euroopa vahistamismääruse alusel vahi alla.
- Kohtunik on kohustatud teid selles asjas kõigepealt küsitlema. Teil on õigus saada oma advokaadilt abi. Kohtunik peab kuulama teie või teie advokaadi kommentaare võimaliku vahistamise kohta.

Võite loobuda õigusest oma advokaadi abile eeldusel, et olete täisealine.

- Juhul kui kohtunik peaks väljastama vahistamiskäsu, on teil järgnevad õigused:
 - Te võite vabalt suhelda oma advokaadiga.
 - Te peate viie päeva jooksul vahistamiskäsu väljastamisest ilmuma suletud kohtuistungile. Seal võite vaidlustada vahistamise ja kinnipidamise eeluurimisasutuses.
 - Te võite vaadata oma toimikut suletud istungile või süüdistuskojale eelneval päeval.

- Kui teile pole vahistamismäärust tõlgitud, võite nõuda vastavate vahistamismääruse lõikude (kirjalikku) tõlget, kui te ei saa aru keelest, milles menetlust läbi viiakse. Selleks peate esitama esimese astme kohtu sekretärile taotluse kolme päeva jooksul pärast vahistamismääruse väljastamist. See tõlge on tasuta.
- Teie advokaat võib anda teile täiendavat informatsiooni menetluse järgneva käigu osas.
- Kui teil puudub Belgia kodakondsus, on teil õigus informeerida vahistamisest oma konsulaarametit.

Te võite selle õiguste selgituse alles hoida.